

Sygn. akt II USKP 63/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 czerwca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Halina Kiriło (przewodniczący)

SSN Bohdan Bieniek

SSN Piotr Prusinowski (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku E. B.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddziałowi w W.
o emeryturę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 9 czerwca 2021 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 27 grudnia 2018 r., sygn. akt III AUa (...),

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Apelacyjnemu w (...) do ponownego rozpoznania i orzeczenia o
kosztach postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 4 września 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych, [...] Oddział w W. odmówił E.B. prawa do emerytury. Wyrokiem z dnia 27 września 2016 r. Sąd Okręgowy w W. oddalił odwołanie ubezpieczonego. Sąd pierwszej instancji ustalił, że odwołujący się, urodzony 4 czerwca 1945 r., nabył prawo do

emerytury z urzędu decyzją z dnia 8 lipca 2010 r. na podstawie art. 27a ustawy 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Świadczenie emerytalne wypłacane było odwołującemu się od dnia 4 czerwca 2010 r., to jest od dnia osiągnięcia wieku emerytalnego. Decyzją z dnia 26 sierpnia 2014 r. organ rentowy przeliczył emeryturę odwołującego się od dnia 1 lipca 2014 r. Przy obliczeniu emerytury organ rentowy uwzględnił 46 lat, 7 miesięcy okresów składkowych i 1 rok, 1 miesiąc okresów nieskładkowych oraz wskaźnik wysokości wymiaru w wysokości 135,04%. W dniu 1 lipca 2015 r. E.B. złożył wniosek o przeliczenie przyznanej z urzędu emerytury według kapitałowych zasad na podstawie art. 26 i art. 55 ustawy emerytalnej. Zaskarżoną decyzją organ rentowy odmówił żądaniu.

Sąd pierwszej instancji zauważył, że wniosek odwołującego z dnia 1 lipca 2015 r. dotyczył ponownego ustalenia wysokości emerytury wobec wejścia w życie ustawy z dnia 5 marca 2015 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. poz. 552), następnie przytoczył przepisy prawa materialnego mające zastosowanie na gruncie niniejszej sprawy, a w szczególności art. 27a i art. 55 i art. 55a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2021 r., poz. 291) – dalej jako ustawa emerytalna albo ustawa. W ocenie Sądu pierwszej instancji odwołującemu nie przysługuje prawo do przeliczenia emerytury, gdyż otrzymał ją na innej niż art. 27 ustawy podstawie.

Sąd Apelacyjny w (...), wyrokiem z dnia 27 grudnia 2018 r., oddalił apelację odwołującego się. Sąd ten wskazał, że we wniosku z dnia 1 lipca 2015 r. ubezpieczony domagał się ustalenia emerytury na podstawie art. 27 ustawy emerytalnej oraz ustalenia jej wysokości według zasad kapitałowych (na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej), z zastosowaniem art. 55 tej ustawy. Następnie we wniosku z dnia 1 sierpnia 2015 r. odwołujący się żądał przeliczenia emerytury przyznanej z urzędu według tzw. kapitałowych zasad, na podstawie art. 26 z zastosowaniem art. 55 tej ustawy. Ustalenie to Sąd odwoławczy uzupełnił i wskazał, że odwołujący się był uprawniony do renty z tytułu niezdolności do pracy od 4 lipca 1991 r. Prawo do renty ustało z dniem 4 czerwca 2010 r., od kiedy odwołującemu

się przyznana została emerytura z urzędu. Do ustalenia wysokości emerytury przyjęto dotychczasową podstawę wymiaru renty.

Sąd odwoławczy podniósł, że decyzją z dnia 4 września 2015 r., będącą przedmiotem niniejszego postępowania, Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił E.B. ponownego ustalenia wysokości emerytury z zastosowaniem art. 55 w zw. z art. 26 ustawy emerytalnej. Wskazał, że po osiągnięciu wieku emerytalnego, to jest po 4 czerwca 2010 r. odwołujący się kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe do 25 września 2013 r. Po przyznaniu emerytury z urzędu, na podstawie składanych przez ubezpieczonego dokumentów, Zakład Ubezpieczeń Społecznych uwzględnił okresy składkowe: od 1.01.2010 r. do 30.06.2010 r., od 15.12.2010 r. do 31.01.2011 r., od 1.02.2011 r. do 28.02.2011 r., od 15.07.2013 r. do 25.09.2013 r. W dalszej części rozważań, Sąd Apelacyjny odwołał się do treści art. 27a, art. 24a ust. 2, art. 55 ustawy emerytalnej. Przyznał, że emerytura odwołującego się obliczona na podstawie art. 26 w zw. z art. 55 ustawy emerytalnej byłaby wyższa od obecnie pobieranej. Spór w niniejszej sprawie sprowadzał się do interpretacji art. 55 ustawy emerytalnej. Wykładnia gramatyczna cytowanej regulacji wskazuje, zdaniem Sądu Apelacyjnego, że odnosi się ona do przeliczenia świadczenia, do którego prawo już zostało nabyte („może być obliczona emerytura”), po spełnieniu określonych w niej warunków, nie zaś do przyznania nowego świadczenia. Stąd też zarzut powoda, że Sąd pierwszej instancji nie potraktował jego wniosku, jako żądania przyznania emerytury na podstawie art. 27 ustawy emerytalnej, nie mógł prowadzić do zastosowania wobec niego regulacji przewidzianej art. 55 ustawy emerytalnej. Przepis ten reguluje nie możliwość przyznania, lecz obliczenia według innych zasad emerytury już nabytej, po spełnieniu warunków z art. 27 ustawy emerytalnej. Sąd Okręgowy stosując art. 55 ustawy emerytalnej w jego literalnym brzmieniu, wykluczył możliwość przeliczenia emerytury odwołującego się z jego zastosowaniem, bowiem nie została ona nabyta na podstawie art. 27 ustawy emerytalnej, tylko na podstawie art. 27a ustawy emerytalnej. Odwołujący się przed przyznaniem z urzędu emerytury na podstawie art. 27a ustawy emerytalnej pobierał rentę z tytułu niezdolności do pracy, korzystał więc już ze świadczenia z ubezpieczenia społecznego, zatem jego sytuacja nie jest tożsama z sytuacją osób, które nie korzystając z tego rodzaju świadczeń, po osiągnięciu wieku emerytalnego

kontynuowały ubezpieczenia emerytalne i rentowe i złożyły po 31 grudnia 2008 r. po raz pierwszy wniosek o emeryturę spełniając warunki przewidziane art. 27 ustawy emerytalnej.

W dalszej części rozważań, Sąd odwoławczy wykazywał, że warunki przyznania emerytury na podstawie art. 27 i art. 27a ustawy emerytalnej nie są tożsame. Przepis art. 27 przewidujący prawo do emerytury wymaga spełnienia przesłanki osiągnięcia określonego tym przepisem wieku i stażu pracy, zaś art. 27a dotyczy przyznania emerytury z urzędu w miejsce pobieranej renty z tytułu niezdolności do pracy, warunkowanego poza tym spełnieniem przesłanki wieku emerytalnego. Odwołujący się spełniał warunki do przyznania emerytury z art. 27a ustawy emerytalnej, bowiem osiągnął wiek emerytalny oraz pobierał rentę z tytułu niezdolności do pracy, co nakładało na organ rentowy obowiązek przyznania emerytury w miejsce pobieranej renty i taka emerytura została mu przyznana z urzędu. W związku z przyznaniem emerytury z urzędu w miejsce pobieranej renty, na podstawie art. 27a, nie można traktować odwołującego się, jako osoby spełniającej warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27 ustawy emerytalnej, w rozumieniu art. 55 tej ustawy. Należy założyć, że gdyby wolą ustawodawcy byłoby objęcie regulacją art. 55 ustawy emerytalnej, przewidującego możliwość skorzystania z preferencyjnych zasad obliczania emerytury dla ściśle określonego tym przepisem kręgu podmiotów, również ubezpieczonych, pobierających emeryturę przyznaną w miejsce pobieranej renty z tytułu niezdolności do pracy, to dałby temu wyraz w powołanej regulacji, co jednak nie miało miejsca, bowiem cytowany przepis odwołuje się jedynie do ubezpieczonych spełniających warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27, nie zaś art. 27a ustawy emerytalnej.

Sąd odwoławczy zwrócił również uwagę na art. 55a ust. 2 ustawy emerytalnej, który stanowi, że jeżeli ubezpieczony pobrał emeryturę, do której miał ustalone prawo przed ustaleniem prawa do emerytury z tytułu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego, określonego w art. 27 ust. 2 i 3, podstawę obliczenia emerytury zgodnie z art. 26 pomniejsza się o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne. Zgodnie z

ust. 3 art. 55a, prawo do emerytury ustalone przed osiągnięciem wieku emerytalnego, określonego w art. 27 ust. 2 i 3, ustaje z dniem, od którego została przyznana emerytura na podstawie art. 27, obliczona zgodnie z art. 26. Ustawodawca wprowadzając w art. 55a możliwość obliczenia emerytury w myśl art. 26, także dla osoby, która przed osiągnięciem podstawowego wieku emerytalnego miała ustalone prawo do emerytury w wieku obniżonym i taką emeryturę pobierała, określił sposób obliczania tego świadczenia. Nie można zatem uznać, że intencją ustawodawcy w art. 55, było objęcie jego treścią osób, które już były emerytami pobierającymi świadczenie. Przepis ten samodzielnie określa krąg podmiotów uprawnionych do obliczenia emerytury na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej, jeżeli jest ona wyższa od obliczonej, zgodnie z art. 53. Jeżeli uprawniony, czyli ubezpieczony spełniający warunki do emerytury zwykłej nie występuje o tę emeryturę, lecz kontynuuje ubezpieczenia i z wnioskiem o emeryturę występuje po 31 grudnia 2008 r., to ma prawo obliczyć emeryturę na podstawie art. 26. Przepis art. 55 uwzględnia zasadę, że prawo do emerytury powstaje z mocy ustawy z chwilą spełnienia określonych w niej warunków, przy czym istotne jest to, kiedy ubezpieczony wystąpi o emeryturę, czyli będzie żądał realizacji prawa do powszechnej emerytury, co powinno nastąpić po 31 grudnia 2008 r. Przepis nie daje prawa do każdorazowego przeliczenia emerytury, do której ubezpieczony uzyskał uprawnienia na podstawie art. 27 ustawy emerytalnej (a tym bardziej art. 27a, który nie został wymieniany w analizowanym przepisie) i ją pobierał, lecz prawo do przeliczenia świadczenia niepobieranego. Ustawodawca, wprowadzając art. 55 ustawy emerytalnej umożliwił ustalanie wysokości świadczenia według nowych zasad świadczeniobiorcy, który po osiągnięciu wieku emerytalnego nie realizował uprawnienia do świadczenia, ale kontynuując ubezpieczenie społeczne (w tym emerytalne) przyczyniał się do powiększenia Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Uznać zatem należy, że cel regulacji art. 55 ustawy emerytalnej zmierza do umożliwienia osobom, które nie skorzystały z uprawnienia do emerytury powszechnej, chcąc pozostać w zatrudnieniu i w konsekwencji powiększać Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, obliczenie emerytury według nowych zasad, to jest z uwzględnieniem zaewidencjonowanych składek.

Skargę kasacyjną wywiódł ubezpieczony, zaskarżył wyrok w całości, zarzucając naruszenie art. 55 w związku z art. 26 ustawy emerytalnej przez ich błędną wykładnię skutkującą nieuzasadnionym przyjęciem, że:

a) w świetle art. 55 ustawy emerytalnej prawo do obliczenia emerytury w oparciu o art. 26 ustawy emerytalnej przysługuje wyłącznie osobie, której przyznano emeryturę na podstawie art. 27 ustawy, podczas gdy z przepisu art. 55 ustawy emerytalnej wynika wprost, iż prawo do obliczenia emerytury na podstawie wyżej wskazanego przepisu mają osoby spełniające warunki do otrzymania emerytury na podstawie art. 27 ustawy, a co za tym idzie przyznanie emerytury na podstawie art. 27 ustawy nie jest obligatoryjne;

b) w świetle art. 55 ustawy emerytalnej przepis ten znajduje zastosowanie do przeliczenia świadczenia, do którego prawo zostało już nabyte („może być obliczona emerytura”), po spełnieniu określonych w niej warunków, nie zaś do przyznania nowego świadczenia, które ma zostać przyznane podczas, gdy z przepisu art. 55 ustawy emerytalnej wynika wprost, że znajduje on zastosowanie również do świadczenia, które ma zostać przyznane;

c) art. 55 w związku z art. 26 ustawy emerytalnej nie znajduje zastosowania do ubezpieczonego, albowiem po osiągnięciu wieku emerytalnego w dniu 4 czerwca 2010 r. zaprzestał kontynuowania zatrudnienia z dniem 30 czerwca 2010 r. i rozpoczął je ponownie dopiero w dniu 15 grudnia 2010 r., podczas gdy w ocenie Sądu drugiej instancji niezbędne było nieprzerwane kontynuowanie ubezpieczenia, pomimo, że z treści wskazanego przepisu nie wynika konieczność kontynuowania zatrudnienia po nabyciu prawa do emerytury nieprzerwanie aż do chwili złożenia wniosku, a jedynie obowiązek kontynuowania zatrudnienia bezpośrednio po nabyciu prawa do emerytury;

d) art. 55 ustawy emerytalnej nie znajduje zastosowania do osoby, której przyznano emeryturę z urzędu w miejsce pobieranej renty, nawet wówczas, gdy spełnia warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27 ustawy emerytalnej, podczas gdy z treści wskazanego przepisu nie wynika wyłączenie możliwości zastosowania wskazanego przepisu do osób, które spełniają warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27 ustawy emerytalnej, lecz uzyskały już świadczenie na podstawie art. 27a tej ustawy;

e) w świetle art. 55 ustawy emerytalnej przepis znajduje zastosowanie wyłącznie do przeliczenia emerytury, do której ubezpieczony uzyskał uprawnienia na podstawie art. 27 ustawy emerytalnej, lecz jej nie pobierał, kontynuując ubezpieczenie społeczne, podczas gdy z wyżej wskazanego przepisu nie wynika zakaz pobierania świadczenia do którego uprawniony uzyskał prawo, lecz obowiązek kontynuowania zatrudnienia po uzyskaniu tego prawa, bez wskazania jednocześnie jak długo obowiązek ten musi być kontynuowany.

Kierując się zgłoszonymi zarzutami, odwołujący się wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i rozstrzygnięcie co do istoty sprawy, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest uzasadniona, co znajduje wyraz w jednoznacznej wykładni art. 55 ustawy emerytalnej.

Przedmiotem postępowania jest prawo do „obliczenia emerytury na podstawie art. 26”, a podstawą prawną pożądanego przez odwołującego się zabiegu jest art. 55 ustawy emerytalnej. Przepis ten uzależnia preferencyjne „obliczenie” od spełnienia kilku przesłanek. Po pierwsze, ubezpieczony ma „spełniać warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27”, po drugie, ma „kontynuować ubezpieczenia emerytalne i rentowe po osiągnięciu przewidzianego w tym przepisie wieku emerytalnego” i po trzecie, powinien „wystąpić z wnioskiem o przyznanie emerytury po dniu 31 grudnia 2008 r.”. W rozpoznawanej sprawie pewne jest, że skarżący spełnił dwie pierwsze przesłanki. Z ustaleń Sądu odwoławczego wynika bowiem, że w dniu 4 czerwca 2010 r. wnioskodawca ukończył 65 lat i legitymował się stażem składkowym i nieskładkowym wynoszącym przynajmniej 25 lat. Jasne jest również, że po tej dacie odwołujący się kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe. Problematyczne jest natomiast czy skarżący skutecznie „wystąpił o przyznanie emerytury”, a w szczególności czy istnieje możliwość podjęcia wypłaty emerytury w rozumieniu art. 129 ust. 1 ustawy emerytalnej, mając na uwadze, że „wystąpienie” i podjęcie wypłaty ma dotyczyć świadczenia należnego na podstawie art. 27 ustawy emerytalnej. Niepewność ta

staje się zrozumiała, jeśli weźmie się pod uwagę, że odwołujący się pobierał już emeryturę przyznaną z urzędu na podstawie art. 27a ustawy. Oznacza to, że zasadnicze znaczenie ma przesądzenie czy ubezpieczony, któremu przyznano emeryturę z urzędu, na podstawie art. 27a ustawy może skutecznie wystąpić o przyznanie emerytury z art. 27 ustawy. Od rozstrzygnięcia tej kwestii uzależniony jest wynik sprawy.

Podjmując się rozważań co do tego zagadnienia prawnego, trzeba zwrócić uwagę na stanowisko wyrażone w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2020 r., II UK 184/18, OSNP 2021 nr 3, poz. 32. Polega ono na twierdzeniu, że ubezpieczony, który uzyskał prawo do emerytury z urzędu na podstawie art. 27a ustawy emerytalnej po dniu 31 grudnia 2008 r., jest uprawniony do obliczenia emerytury na podstawie art. 55 tej ustawy. W uzasadnieniu tego judykatu stwierdzono, że norma zawarta w art. 55 ustawy emerytalnej odnosi się (ma zastosowanie) do takich ubezpieczonych, którzy mimo osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego (przy wykazaniu odpowiedniego wymaganego stażu emerytalnego) nie przeszli na emeryturę, lecz - kontynuując aktywność zawodową - opłacali składki emerytalne. Okoliczność, że ubezpieczony nie składał wniosku o emeryturę po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego, a prawo do emerytury uzyskał z urzędu w miejsce renty, nie pozbawia go możliwości występowania z takim wnioskiem. Zapatrywanie to zostało podzielone przez Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 23 lipca 2020 r., II UK 217/19, LEX nr 3161523.

Nie zmieniając wątku, a wracając do zasadniczej kwestii, trzeba uwzględnić, że polskie prawo emerytalne przewiduje różnorodność podstaw prawnych uprawniających do świadczenia emerytalnego. Orzecznictwo Sądu Najwyższego, mimo pewnych wątpliwości, stoi na stanowisku, że ubezpieczony ma prawo „przechodzić ze świadczenia na świadczenie” (w tym zakresie można odesłać do szczegółowej i wnikliwej prezentacji zawartej w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 8 sierpnia 2018 r., I BU 2/17, LEX nr 2533796). Mając na uwadze tę zależność, w orzecznictwie nie dostrzeżono przeszkód, aby ubezpieczony pobierający emeryturę przyznaną mu w niższym wieku emerytalnym dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (art. 32 ustawy emerytalnej), domagał się przyznania emerytury

przysługującej w tzw. powszechnym wieku emerytalnym na podstawie art. 27 tej ustawy, ponieważ ze względu na odmienne przesłanki nabycia prawa do obu tych świadczeń, organ ubezpieczeń społecznych powinien wydać decyzje w oparciu o różne podstawy prawne przysługujących ubezpieczonemu świadczeń emerytalnych, a następnie wypłacać świadczenie wyższe lub wybrane przez ubezpieczonego (art. 95 ust. 1 ustawy) – zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2019 r., II UK 152/18, LEX nr 3012326 i 5 października 2006 r., I UK 82/06, LEX nr 424489.

W tym miejscu należy zadać pytanie, czy opisana relacja znajduje zastosowanie do art. 27 i 27a ustawy emerytalnej. Przepisy te nie określają jednolitych przesłanek nabycia świadczenia. Pierwszy z nich warunkuje prawo do emerytury od osiągnięcia wieku emerytalnego i warunku posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego. Drugi, wprowadzając uzależnienie świadczenia od tego samego wieku emerytalnego, to jednak istotnie modyfikuje aspekt stażowy, wymaga bowiem, aby osoba mająca otrzymywać emeryturę „podlegała ubezpieczeniu społecznemu albo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym”. Istotne różnice występują również w innych obszarach. Obowiązuje odmienny sposób obliczenia emerytury z art. 27 i art. 27a ustawy, do tej ostatniej nie ma również zastosowania gwarancja najniższej emerytury – jednak zgodnie z art. 54a ust 2 ustawy emerytalnej emerytura nie może być niższa od pobieranej dotychczas renty z tytułu niezdolności do pracy. Zasadnicze znaczenie ma również inny aspekt. O ile emeryturę z art. 27a ustawy „przyznaje się z urzędu”, o tyle do świadczenia z art. 27 znajduje zastosowanie mechanizm przedstawiony w art. 100 ust. 1 i art. 129 ust. 1 ustawy emerytalnej.

Podsumowując, szczegółowe porównanie przekonuje do konkluzji, że emerytury z art. 27a i art. 27 ustawy konkurują ze sobą. Można wyobrazić sobie sytuację, w której ta sama osoba spełnia warunki uprawniające do obu emerytur. Brak argumentów za wykluczeniem sytuacji, w której ubezpieczonemu „przyznano emeryturę z urzędu” z art. 27a ustawy, a następnie wystąpił on na podstawie art. 129 ust. 1 ustawy o wypłatę świadczenia z art. 27 ustawy, do którego prawo nabył „z dniem spełnienia wszystkich warunków” (art. 100 ust. 1 ustawy) – nie można zresztą wykluczyć, że spełnienie warunku stażowego z art. 27 pkt 2 ustawy nastąpi po ukończeniu wieku z art. 27 pkt 1 ustawy, a zatem również po przyznaniu

emerytury z art. 27a ustawy. Spostrzeżenie to upewnia tylko, że zapatrywanie wyrażone przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 stycznia 2020 r. jest trafne. Przyznanie prawa do emerytury z urzędu z art. 27a ustawy nie wyklucza „kontynuowania ubezpieczenia emerytalnego i rentowego” po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 27 ustawy, a także wystąpienia z wnioskiem „o przyznanie emerytury po dniu 31 grudnia 2008 r.”, a to oznacza, że dopuszczalne jest w ramach art. 55 ustawy emerytalnej „obliczenie emerytury na podstawie art. 26, jeżeli jest wyższa od obliczonej zgodnie z art. 53”.

Na zakończenie potrzebne jest jeszcze odniesienie się do jednego wątku. Z ustaleń Sądu odwoławczego wynika, że ubezpieczony wiek emerytalny z art. 27 ustawy emerytalnej uzyskał w dniu 4 czerwca 2010 r., kontynuował zatrudnienie, a zatem i ubezpieczenie emerytalne i rentowe do dnia 30 czerwca 2010 r., które następnie wznowił od dnia 15 grudnia 2010 r. do dnia 25 września 2013 r. W tych okolicznościach pewne jest, że doszło do ziszczenia się wyrażonej w art. 55 ustawy emerytalnej przesłanki „kontynuowania ubezpieczenia emerytalnego i rentowego po osiągnięciu przewidzianego w tym przepisie wieku emerytalnego” (chodzi o przepis art. 27 ustawy). W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się bowiem, że warunek ten spełnia ubezpieczony, który w dniu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego oraz przynajmniej w dniu następującym po tej dacie był objęty ubezpieczeniem emerytalnym i rentowym (zob. przegląd orzecznictwa zawarty w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 17 października 2018 r., II UK 300/17, LEX nr 2565872).

Przedstawione racje uzasadniają twierdzenie, że Sąd odwoławczy naruszył art. 55 w związku z art. 26 ustawy emerytalnej, z tą jednak uwagą, że nie jest trafna podstawa skargi kasacyjnej opisana w pkt a). Na gruncie art. 55 ustawy nie jest wystarczające spełnienie warunków do uzyskania emerytury z art. 27 ustawy. Wystarczy bowiem uwzględnić, że przepis wymaga wystąpienia z wnioskiem o przyznanie emerytury, przy czym nie ma wątpliwości, że chodzi o emeryturę z art. 27 ustawy. „Obliczenie emerytury na podstawie art. 26”, o którym stanowi art. 55 ustawy, jest pochodną przyznania emerytury z art. 27 ustawy. Jasne jest, że art. 55 ustawy odnosi się do emerytury z art. 27 ustawy, na co jednoznacznie wskazuje tytuł rozdziału 4 ustawy (Ustalenie wysokości emerytur, o których mowa w art. 27-

50e), w którym przepis ten się znajduje. Znaczy to tyle, że przyznana ubezpieczonemu emerytura z art. 27 na podstawie upoważnienia z art. 55 obliczana jest na podstawie art. 26, czyli według zasad obowiązujących dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r. (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2019 r., I UK 212/18, LEX nr 3011498). Analiza uzasadnienia zaskarżonego wyroku nie prowadzi również do wniosku, że Sąd odwoławczy uzależniał zastosowanie art. 55 ustawy emerytalnej od wypłaty emerytury z art. 27a ustawy. W rezultacie, nietrafny pozostaje zarzut zawarty w pkt e). W pozostałym zakresie skarga kasacyjna jest usprawiedliwiona.

Kierując się przywołanymi argumentami, Sąd Najwyższy działając w ramach art. 389¹⁵ § 1 k.p.c. i art. 108 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.